

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 19 września 1953 r.

Nr A-83

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁA PREZYDIUM RZĄDU

979 — nr 592 z dnia 1 sierpnia 1953 r. w sprawie zapewnienia postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy 1239

ZARZĄDZENIE

980 — Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 września 1953 r. w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy ; . . 1244

979

UCHWAŁA Nr 592 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 1 sierpnia 1953 r.

w sprawie zapewnienia postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dzięki trosce Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stan bezpieczeństwa i higieny pracy w kraju wykazuje stałą poprawę.

Na przestrzeni 4 ostatnich lat mimo znacznego napływu do pracy w przemyśle nowego, nie przeszkolonego elementu wskaźnik wypadkowości przy pracy obniżył się o 30%. Istniejące jednak jeszcze w przedsiębiorstwach i zakładach pracy niedomagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy powodują wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz wpływają na obniżenie wydajności pracy.

Z analizy przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynika możliwość i konieczność dalszej poprawy na odcinku bezpieczeństwa i higieny pracy przez:

- a) usprawnienie organizacyjne działalności służby bezpieczeństwa i higieny pracy w resortach,
- b) szkolenie w zakresie ochrony pracy kadr inżynierjno-technicznych i lekarsko-pielęgniarskich,
- c) zapewnienie środków finansowych i materiałowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- d) zapewnienie wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy w projektowanych obiektach i urządzeniach przemysłowych.

W celu zapewnienia na przyszłość stałego i nieprzerwanego postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w uspołecznionych zakładach pracy oraz dla usunięcia niedomagań, istniejących jeszcze w tym zakresie, Prezydium Rządu po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Każdy zakład pracy jest obowiązany zapewnić wszystkim zatrudnionym pracownikom bezpieczne i

higieniczne warunki pracy, wykluczające zagrożenie ich życiu lub zdrowiu.

2. W celu osiągnięcia należytego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy każdy zakład pracy obowiązany jest ściśle przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Rozdział II.

Organizacja i zakres działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 2. Sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy powierza się szczególnej pieczy właściwych ministrów i kierowników centralnych urzędów.

§ 3. 1. Zobowiązuje się Ministrów:

Budownictwa Miast i Osiedli,
Budownictwa Przemysłowego,
Energetyki,
Gospodarki Komunalnej,
Górnictwa,
Handlu Wewnętrznego,
Hutnictwa,
Kolei,
Leśnictwa,
Państwowych Gospodarstw Rolnych,
Poczt i Telegrafów,
Przemysłu Chemicznego,
Przemysłu Drobного i Rzemiosła,
Przemysłu Drzewnego i Papierniczego,
Przemysłu Lekkiego,
Przemysłu Maszynowego,
Przemysłu Materiałów Budowlanych,
Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego,
Przemysłu Rolnego i Spożywczego,
Rolnictwa,

Skupu,
Transportu Drogowego i Lotniczego,
Żeglugi i
Prezesa Centralnego Urzędu Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa

do utworzenia w ministerstwach (centralnym urzędzie) samodzielnego stanowiska głównego inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy i do zapewnienia potrzebnej obsady osobowej tego stanowiska z tym, że dla spraw technicznych bezpieczeństwa i higieny pracy należy przewidzieć osoby posiadające wyższe techniczne wykształcenie. Główny inspektor podlega bezpośrednio ministrowi (kierownikowi centralnego urzędu) lub podsekretarzowi stanu wyznaczonemu przez ministra.

2. Ministrowie (kierownicy centralnych urzędów) nie wymienieni w ust. 1 ustanowią w ministerstwach (centralnych urzędach) odpowiedzialnych pracowników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 4. 1. Do zakresu działania głównego inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy należą sprawy postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) opracowywanie programów i planów systematycznego szkolenia personelu inżyniersko-technicznego oraz załóg pracowniczych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienie potrzebnych materiałów i pomocy szkoleniowych, kadr wykładowców oraz nadzór nad szkoleniem;
- 3) inicjowanie stałych lub ruchomych gabinetów ochrony pracy;
- 4) analizowanie przyczyn wypadkowości przy pracy i chorób zawodowych oraz prowadzenie resortowej statystyki wypadkowej i chorób zawodowych;
- 5) ustalanie wytycznych w zakresie zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym;
- 6) ustalanie wytycznych i opiniowanie planów nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy, sporządzanie zestawień zbiorczych tych nakładów oraz kontrola właściwego i planowego ich wykorzystania;
- 7) inicjowanie oraz pomoc przy opracowywaniu i wprowadzaniu nowych wzorów ochrony osobistych (odzież specjalna, obuwie specjalne, sprzęt ochrony osobistej) oraz urządzeń zabezpieczających i sprzętu zapewniającego higienę pracy z zastrzeżeniem uprawnień Centralnego Instytutu Ochrony Pracy;
- 8) opiniowanie projektów norm stosowania i zużycia odzieży specjalnej i obuwia specjalnego oraz sprzętu ochrony osobistej opracowywanych przez centralne zarządy (jednostki równorzędne);
- 9) czuwanie nad terminowym opracowywaniem planów zaopatrzenia w sprzęt ochronny (sprzęt ochrony osobistej, odzież specjalna, obuwie specjalne, urządzenia i osłony zabezpieczające, urządzenia dla klimatyzacji pomieszczeń pracy, sprzęt zapewniający higienę pracy itp.), opiniowanie planów i rozdzielników sprzętu ochronnego w porozumieniu z zarządami głównymi związków zawodowych;
- 10) opiniowanie dla komisji oceny projektów inwestycyjnych ministerstwa (centralnego urzędu) projektów planów budowy lub przebudowy obiektów i urządzeń z punktu widzenia wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 11) inicjowanie i współpraca przy wprowadzaniu w zakładach pracy nowych konstrukcji maszyn i urzą-

dzeń, odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny pracy;

- 12) organizowanie okresowych odpraw i konferencji resortowych celem wytyczania kierunków działania oraz wymiany doświadczeń i osiągnięć w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w poszczególnych gałęziach gospodarki;
- 13) inicjowanie, popieranie i popularyzowanie ruchu racjonalizatorskiego i współzawodnictwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 14) współpraca z placówkami naukowymi w zakresie wykrywania i usuwania przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 15) współpraca z właściwymi zarządami głównymi związków zawodowych w zakresie zagadnień ochrony pracy;
- 16) współpraca z państwowymi organami inspekcji pracy i inspekcji sanitarnej.

2. Ministrowie (kierownicy centralnych urzędów), nie wymienieni w § 3 ust. 1, określają szczegółowo zakres działania pracowników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 3 ust. 2), uwzględniając potrzeby resortu oraz przepisy ust. 1.

§ 5. 1. Zobowiązuje się ministrów (kierowników centralnych urzędów), wymienionych w § 3 ust. 1, do utworzenia w centralnych zarządach przemysłu (jednostkach równorzędnych) samodzielnego stanowiska starszego inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy i do zapewnienia potrzebnej obsady osobowej tego stanowiska, z tym że dla spraw technicznych bezpieczeństwa i higieny pracy należy przewidzieć osoby posiadające wyższe techniczne wykształcenie. Starszy inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy podlega bezpośrednio zastępcy dyrektora do spraw technicznych.

2. Ministrowie i kierownicy centralnych urzędów, nie wymienieni w § 3 ust. 1, ustanowią w miarę potrzeby w centralnych zarządach (jednostkach równorzędnych) odpowiedzialnych pracowników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 6. 1. Do zakresu działania starszego inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy należy:

- 1) opracowywanie wniosków do projektów przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opracowywanie instrukcji wykonawczych dla danej gałęzi gospodarki;
- 2) opracowywanie programów i planów systematycznego szkolenia personelu inżyniersko-technicznego oraz załóg pracowniczych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienie potrzebnych materiałów i pomocy szkoleniowych, kadr wykładowców oraz nadzór nad szkoleniem;
- 3) pomoc dla zakładów pracy przy organizowaniu stałych lub ruchomych gabinetów ochrony pracy;
- 4) analizowanie przyczyn wypadkowości przy pracy i chorób zawodowych oraz prowadzenie branżowej statystyki wypadkowej i chorób zawodowych oraz udział w dochodzeniach dla ustalenia przyczyn wypadków śmiertelnych i masowych w podległych zakładach pracy;
- 5) ustalanie wytycznych w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz wydawanie zarządzeń powypadkowych;
- 6) opracowywanie wytycznych i opiniowanie planów nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy, sporządzanie zestawień zbiorczych tych nakładów oraz

kontrola ich właściwego i planowego wykonania i wykorzystania;

- 7) inicjowanie oraz pomoc przy opracowywaniu i wprowadzaniu nowych wzorów ochron osobistych (odzież specjalna, obuwie specjalne, sprzęt ochrony osobistej) oraz urządzeń zabezpieczających i sprzętu zapewniającego higienę pracy z zastrzeżeniem uprawnień Centralnego Instytutu Ochrony Pracy;
- 8) opracowywanie projektów norm stosowania i zużycia odzieży specjalnej, obuwia specjalnego oraz sprzętu ochrony osobistej na podstawie wniosków zakładów pracy;
- 9) analizowanie i korygowanie projektów planów zaopatrzenia w sprzęt ochronny (sprzęt ochrony osobistej, odzież specjalną, obuwie specjalne, urządzenia i osłony zabezpieczające, urządzenia dla klimatyzacji pomieszczeń pracy, sprzęt zapewniający higienę pracy itp.), nadzór nad właściwym rozdziałem sprzętu ochronnego w porozumieniu z zarządami głównymi związków zawodowych;
- 10) opiniowanie projektów planów budowy lub przebudowy obiektów i urządzeń z punktu widzenia wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy dla komisji oceny projektów inwestycyjnych centralnego zarządu przemysłu (równorzędnej jednostki), udział w komisjach odbioru technicznego obiektów i urządzeń zakładów pracy;
- 11) współpraca przy wprowadzaniu w zakładach pracy nowych konstrukcji, maszyn i urządzeń, odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 12) organizowanie okresowych odpraw i konferencji starszych inżynierów, inżynierów i techników bezpieczeństwa i higieny pracy celem wytyczenia kierunków działania oraz dla wymiany doświadczeń i osiągnięć w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w poszczególnych zakładach pracy;
- 13) inicjowanie, popieranie i popularyzowanie ruchu racjonalizatorskiego i współzawodnictwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 14) współpraca z placówkami naukowymi w zakresie wykrywania i usuwania przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 15) współpraca z właściwymi zarządami głównymi związków zawodowych w zakresie zagadnień ochrony pracy;
- 16) współpraca z państwowymi organami inspekcji pracy i inspekcji sanitarnej.

2. Ministrowie (kierownicy centralnych urzędów), nie wymienieni w § 3 ust. 1, określają szczegółowo zakres działania pracowników do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 5 ust. 2), uwzględniając potrzeby centralnego zarządu (jednostki równorzędnej) oraz przepisy ust. 1.

§ 7. 1. Odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higienę pracy w przedsiębiorstwach (zakładach pracy) oraz za wykonanie zarządzeń zwierzchnich jednostek organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ponosi dyrektor przedsiębiorstwa (kierownik zakładu pracy).

2. Niezależnie od odpowiedzialności dyrektora przedsiębiorstwa (kierownika zakładu pracy) odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych odcinkach pracy zakładu ponoszą kierownicy wydziałów (oddziałów) oraz kierownicy odcinków działalności zakładu pracy (majster, brygadzysta itp.).

§ 8. 1. W większych zakładach pracy oraz w zakładach pracy o znacznym stopniu zagrożenia bezpieczeństwa życia i zdrowia pracowników tworzy się jedno- lub wieloosobowe stanowiska starszych inżynierów, inżynierów lub techników bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Właściwi ministrowie (kierownicy centralnych urzędów) ustalają, w jakich zakładach pracy mają być tworzone samodzielne stanowiska, o których mowa w ust. 1, kierując się stopniem zagrożenia życia i zdrowia pracowników oraz wielkością zakładu pracy. Stanowiska starszych inżynierów bezpieczeństwa i higieny pracy mogą być tworzone w zakładach pracy zatrudniających ponad 1.000 osób lub w mniejszych zakładach pracy, zatrudniających jednak nie mniej niż 500 osób, ale w których z charakteru procesu produkcyjnego i znacznego stopnia zagrożenia życia i zdrowia pracowników wynika konieczność powołania osoby o wysokich kwalifikacjach technicznych.

3. W zakładach pracy, w których nie tworzy się samodzielnych stanowisk do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, za stan bezpieczeństwa i higieny pracy odpowiada kierownik zakładu pracy, który może wyznaczyć pracownika do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy. Wyznaczony pracownik prowadzi zlecone mu prace z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obok innych stałych prac, które nie powinny jednak utrudniać mu wykonywania czynności z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 9. 1. Personel inżynieryjno-techniczny bezpieczeństwa i higieny pracy powinien posiadać gruntowną znajomość technologii, procesów produkcyjnych i prac wykonywanych w danym zakładzie pracy oraz znajomość ogólnych i szczegółowych dla danej gałęzi gospodarki przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy.

2. Pracownicy służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy pełniący te obowiązki w chwili wejścia w życie niniejszej uchwały i odpowiadający warunkom wymienionym w ust. 1, a nie posiadający wyższego lub średniego wykształcenia technicznego. Ładź tytułu majstra, mogą być uprawnieni do zajmowania nadal tego stanowiska z tytułem technika bezpieczeństwa i higieny pracy jako p. o. inżyniera bądź starszego inżyniera bezpieczeństwa i higieny pracy na podstawie decyzji kierownika komórki służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki nadrzędnej, powziętej po zasięgnięciu opinii właściwego ogniwa związku zawodowego i państwowej inspekcji pracy.

§ 10. 1. Personel inżynieryjno-techniczny bezpieczeństwa i higieny pracy powinien posiadać następujące kwalifikacje:

starszy inżynier bezpieczeństwa i higieny pracy — ukończone wyższe studia techniczne odpowiednie dla danej gałęzi gospodarki narodowej i 3 lata praktyki zawodowej oraz świadectwo z ukończenia kursu bezpieczeństwa i higieny pracy dla personelu inżynieryjno-technicznego;

inżynier bezpieczeństwa i higieny pracy — ukończone wyższe studia techniczne oraz świadectwo z ukończenia kursu bezpieczeństwa i higieny pracy dla personelu inżynieryjno-technicznego;

technik bezpieczeństwa i higieny pracy: w przemyśle i budownictwie — co najmniej ukończoną zasadniczą szkołę zawodową, najmniej 3 lata praktyki zawodowej w danej specjalności (łącznie z pracą w służbie bezpieczeństwa i higieny pracy) oraz świadectwo z ukoń-

czenia kursu bezpieczeństwa i higieny pracy, w pozostałych gałęziach gospodarki narodowej — ukończoną podstawową szkołę oraz najmniej 3 lata pracy zawodowej w danej specjalności (łącznie z pracą w służbie bezpieczeństwa i higieny pracy) i świadectwo z ukończenia kursu bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Personel inżynieryjno-techniczny bezpieczeństwa i higieny pracy, o którym mowa w ust. 1, powinien być wynagradzany według poniższej tabeli płac podstawowych:

Stanowisko	I grupa	II grupa	III grupa
Starszy inżynier bezpieczeństwa i higieny pracy	1178—1309	1082—1178	—
Inżynier bezpieczeństwa i higieny pracy	1082—1178	966—1082	870—966
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	966—1082	870—966	768—870

3. Zaliczenia zakładów pracy do poszczególnych grup dokonują właściwi ministrowie (kierownicy centralnych urzędów) kierując się obowiązującym w danym zakładzie systemem wynagrodzenia, wielkością zakładu oraz stopniem zagrożenia bezpieczeństwa życia i zdrowia pracowników.

4. Personel inżynieryjno-techniczny bezpieczeństwa i higieny pracy będzie premiowany według obowiązujących w danym zakładzie regulaminów premiowania pracowników inżynieryjno-technicznych i kierowników przy zastosowaniu współczynnika 1,0, z tym że wypłata 50% przysługującej premii będzie zależna od wykonania planu produkcji lub planu usług, a wypłata pozostałych 50% premii od wykonania planu bezpieczeństwa i higieny pracy. Wykonanie planu prac bezpieczeństwa i higieny pracy przez zakład pracy stwierdza komórka służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki nadzorczej.

5. Ramowy regulamin premiowania zatwierdzi Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych na podstawie wniosków zainteresowanych resortów.

§ 11. Zobowiązuje się Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego do wydania po porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz z Centralną Radą Związków Zawodowych ramowej instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach (zakładach pracy).

§ 12. 1. W celu zbierania i wymiany doświadczeń oraz opracowania ogólnych założeń i projektów przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, powołuje się „Główną Komisję do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy”, zwaną dalej „Komisją Główną”. Komisja Główna działa przy Centralnej Radzie Związków Zawodowych. Statut Komisji Główniej określi sposób finansowania prac tej komisji.

2. Statut Komisji Główniej zatwierdza Prezes Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Centralnej Rady Związków Zawodowych, uzgodniony z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrem Finansów. Statut powinien być przedłożony do zatwierdzenia w ciągu miesiąca.

R o z d z i a ł III.

Szkolenie kadr inżynieryjno-technicznych i lekarsko-pielegniarskich w zakresie ochrony pracy.

§ 13. 1. Ministrowie (kierownicy centralnych urzędów), którym podlegają uspołecznione zakłady pracy, obowiązani są do przygotowania w terminie do dnia 31 października 1953 r. planów i programów systematycznego szkolenia i doszkalania w zakresie ochrony pracy personelu inżynieryjno-technicznego zatrudnionego w podległych im zakładach pracy.

2. We wszystkich zakładach pracy, w których po dniu 1 stycznia 1952 r. nie było przeprowadzone szkolenie w zakresie ochrony pracy, należy przeprowadzić szkolenie w ciągu IV kwartału 1953 r. w rozmiarze co najmniej 20 godzin w ramach obowiązkowego szkolenia zakładowego, poza godzinami pracy.

§ 14. 1. Każdy kurs szkoleniowy w zakresie ochrony pracy powinien być zakończony egzaminem przed komisją, której skład określi właściwy minister (kierownik centralnego urzędu). W skład komisji powinni wchodzić również przedstawiciele właściwego związku zawodowego i państwowej inspekcji pracy.

2. Po zorganizowaniu systematycznego szkolenia personelu inżynieryjno-technicznego w zakresie ochrony pracy objęcie stanowiska kierowniczego w ruchu zakładu będzie uzależnione od ukończenia szkolenia i złożenia z wynikiem pomyślnym końcowego egzaminu w trybie, o którym mowa w ust. 1.

§ 15. 1. Zobowiązuje się Ministra Szkolnictwa Wyższego do powołania do dnia 31 października 1953 r. w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i Przewodniczącym Centralnej Rady Związków Zawodowych komisji do spraw organizacji studiów w zakresie ochrony pracy w wyższych szkołach technicznych.

2. Zadaniem komisji będzie opracowanie zasad wprowadzenia obowiązkowej nauki o ochronie pracy we wszystkich wyższych szkołach technicznych i wprowadzenie zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy do programów wszystkich innych przedmiotów technicznych, opracowanie planu wykorzystania istniejących kadr wykładowców i szkolenie nowych kadr wykładowców dla szkół wyższych oraz opracowanie planu wydaw-

niczego podręczników i pomocy naukowych z zakresu ochrony pracy dla wyższych szkół technicznych.

3. Nauka o ochronie pracy powinna być wprowadzona do programów wyższych szkół technicznych począwszy od roku szkolnego 1953/54. Plan stopniowej rozbudowy tego nauczania ustali Minister Szkolnictwa Wyższego.

§ 16. Ministrowie, którym podlegają średnie techniczne szkoły zawodowe, oraz Prezes Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrem Zdrowia zarządzają bezzwłocznie podjęcie prac nad przygotowaniem programów nauczania bezpieczeństwa i higieny pracy, dostosowanych do specyfiki poszczególnych przemysłów, w średnich technicznych szkołach zawodowych, nad uzupełnieniem programów nauczania przedmiotów technicznych w tych szkołach zagadnieniami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nad opracowaniem planu wydawniczego podręczników i pomocy szkolnych w tym zakresie. Wykłady z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy powinny rozpocząć się w roku szkolnym 1953/54.

§ 17. Ministrowie, którym podlegają średnie techniczne szkoły zawodowe, i Prezes Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego opracują do dnia 31 października 1953 r. w porozumieniu z Naczelną Organizacją Techniczną plany wykorzystania istniejących kadr wykładowców z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla średnich technicznych szkół zawodowych oraz plany szkolenia kadr wykładowców bezpieczeństwa i higieny pracy dla tych szkół.

§ 18. Zobowiązuje się Ministra Zdrowia do przygotowania do dnia 31 października 1953 r. programu i planu doszkalania w zakresie ochrony pracy, w szczególności w zakresie higieny i medycyny pracy, personelu lekarskiego i średniego personelu służby zdrowia zatrudnionego w zakładach leczniczo-zapobiegawczych przy zakładach pracy i do rozpoczęcia doszkalania nie później niż w ciągu IV kwartału 1953 r.

§ 19. Zobowiązuje się Ministra Zdrowia do opracowania programu wprowadzania zagadnień ochrony pracy do programów nauki w akademiach medycznych i w średnich medycznych szkołach zawodowych oraz do wprowadzenia odpowiednich uzupełnień tych programów począwszy od roku szkolnego 1953/54.

R o z d z i a ł IV.

Przepisy szczegółowe.

§ 20. Resortowe przepisy o bezpieczeństwie i higienie pracy, programy szkolenia załóg i personelu inżynierjno-technicznego oraz instrukcje szczegółowe o organizacji i zakresie działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy powinny być ustalone w porozumieniu z właściwymi zarządami głównymi związków zawodowych po zasięgnięciu opinii Centralnego Instytutu Ochrony Pracy z zastrzeżeniem uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

§ 21. 1. Do zadań Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy należy ustalanie wytycznych do projektu Narodowego Planu Gospodarczego w zakresie nakładów na bezpie-

czeństwo i higienę pracy, sporządzanie państwowego planu nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy, kontrola wykonywania planów oraz zapewnienie produkcji i zaopatrzenia zakładów pracy w sprzęt ochronny, a ponadto w okresie przejściowym koordynacja działania ministerstw w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego utworzy w Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego samodzielny wydział do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ustali szczegółowy zakres działania tego wydziału.

§ 22. Ministrowie (kierownicy centralnych urzędów), którym podlegają uspołecznione zakłady pracy produkujące sprzęt ochronny (także surowce i półfabrykaty), zapewnią terminowe wykonywanie planów produkcji i jej odpowiednią jakość.

§ 23. 1. Biura projektów, instytuty naukowo-badawcze, biura konstrukcyjne i technologiczne obowiązane są uwzględnić w pełni wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy w opracowywanej dokumentacji.

2. Zakłady naukowo-badawcze włączają do planów prac na rok 1954 i lata następne tematy z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy wymagające naukowego opracowania. Tematyka prac naukowych dotyczyć powinna wydawnictw i opracowań w zakresie budowy obiektów i konstrukcji, budowy maszyn i urządzeń technicznych, sprzętu ochronnego oraz innych zagadnień z zastrzeżeniem uprawnień Centralnego Instytutu Ochrony Pracy.

3. Ministrowie sprawujący zwierzchni nadzór nad wyżej wymienionymi biurami i instytutami naukowymi wydadzą do dnia 31 października 1953 r. szczegółowe zarządzenia zabezpieczające ściśle i stałe wykonywanie przepisów niniejszego paragrafu.

§ 24. 1. Osoby winne naruszenia przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, stosowania niebezpiecznych metod pracy, nie uzasadnionego niewykorzystania środków finansowych przeznaczonych na bezpieczeństwo i higienę pracy, niewykonania obowiązków w zakresie szkolenia załóg i personelu inżynierjno-technicznego w zakresie ochrony pracy, a w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, albo niewykonania innych obowiązków, ustalonych przepisami wydanymi w wykonaniu niniejszej uchwały, powinny być — niezależnie od odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawnych — pozbawione na okres do 3 miesięcy premii, przypadających na podstawie regulaminów premiowania.

2. O pozbawieniu premii pracowników zakładu pracy decyduje dyrektor (kierownik) zakładu pracy po zasięgnięciu opinii komisji ochrony pracy przy radzie zakładowej (miejscowej); o pozbawieniu premii dyrektora (kierownika) zakładu pracy decyduje dyrektor centralnego zarządu przemysłu (jednostki równorzędnej) po zasięgnięciu opinii nadrzędnej instancji związkowej (zarząd okręgu, Zarząd Główny Związku Zawodowego).

§ 25. Organizację służb bezpieczeństwa i higieny pracy w kopalniach węgla pod ziemią regulują osobne przepisy.

§ 26. Ministrowie Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego dostosują przepisy niniejszej uchwały do potrzeb podległych im jednostek organizacyjnych.

§ 27. Zaleca się Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wprowadzenie w spółdzielczości organizacji bez-

pieczeństwa i higieny pracy, opartej na zasadach niniejszej uchwały.

§ 28. Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz wszystkim

zainteresowanym ministrom i kierownikom centralnych urzędów.

§ 29. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *B. Bierut*

980

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 16 września 1953 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy.

Na podstawie § 11 uchwały nr 592 Prezydium Rządu z dnia 1 sierpnia 1953 r. w sprawie zapewnienia postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Monitor Polski Nr A-83, poz. 979) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się ramową instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

2. Na podstawie ramowej instrukcji ministrowie (kierownicy centralnych urzędów) wydadzą instrukcje szczegółowe uwzględniające szczególne warunki danej gałęzi gospodarki narodowej.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *w. z. F. Blinowski*

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 września 1953 r. (poz. 980).

INSTRUKCJA W SPRAWIE ORGANIZACJI I ZAKRESU DZIAŁANIA SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH PRACY.

§ 1. Starszy inżynier, inżynier lub technik bezpieczeństwa i higieny pracy podlega zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa (kierownika zakładu) do spraw techniczno-eksploatacyjnych.

§ 2. Przyjmowanie, zwalnianie i przenoszenie personelu inżyniersko-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy może nastąpić jedynie za zgodą kierownika jednostki nadrzędnej.

§ 3. Personelu inżyniersko-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy nie wolno obciążać funkcjami, nie wchodzącymi w zakres jego działalności.

I. Zakres działania i uprawnienia służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 4. 1. Do zakresu działania personelu inżyniersko-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy należy:

- 1) stałe czuwanie nad przestrzeganiem ogólnych i szczegółowych przepisów o ochronie pracy (ustawy, rozporządzenia, instrukcje, regulaminy itp.) oraz nad stosowaniem przewidzianych w tych przepisach skutecznych środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym;
- 2) szczegółowa i systematyczna kontrola stanu technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy w całym zakładzie pracy nie rzadziej niż raz w miesiącu;
- 3) sporządzanie protokołów, stanowiących podstawę do przedsięwzięcia środków zapobiegających wypadkom i chorobom zawodowym oraz materiał do sprawozdań, składanych jednostkom nadrzędnym i właściwym organom związku zawodowego;

4) udział w prowadzeniu badań przyczyn wypadków i chorób zawodowych, przesłuchiwanie świadków wypadku wspólnie z zakładowym inspektorem pracy i kierownikiem oddziału, w którym zdarzył się wypadek (sporządzanie protokołów badań, zbieranie i zabezpieczanie dowodów, które pozwolą ustalić bezpośrednie i pośrednie przyczyny wypadku);

5) prowadzenie statystyki i sprawozdawczości według obowiązujących instrukcji, a w szczególności w zakresie wypadków i chorób zawodowych;

6) organizowanie i prowadzenie działalności profilaktycznej na podstawie przeprowadzonej analizy wypadków i chorób zawodowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na komórki wykazujące większą częstotliwość wypadków i zachorowań w związku z niekorzystnymi warunkami pracy;

7) ustalanie — wspólnie z kierownikami właściwych komórek organizacyjnych — warunków technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych stanowiskach roboczych; ustalenia te stanowiąc będą podstawę do opracowania przez kierowników tych komórek organizacyjnych projektów regulaminów (instrukcji o użytkowaniu narzędzi, obsłudze maszyn i zachowaniu się przy produkcji na danym stanowisku roboczym), które podlegają zatwierdzeniu przez nadrzędne jednostki techniczne;

8) opiniowanie na piśmie założeń do projektowanej budowy lub przebudowy zakładów pracy i urządzeń w zakresie technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udział w komisji oceny projektów inwestycyjnych (KOPI);